

Kardinál Sarah: „Katolícka Cirkev stratila svoj cit pre posvätno“

27. septembra 2019 ✚ Cirkev ✚ Celibát, Rozhovory

Exkluzívny rozhovor s prefektom Kongregácie pre Božský kult a disciplínu sviatostí.

Kardinál Sarah sa vyjadril, že biskupská synoda o Pan-amazonskej oblasti, ktorá je lokálnym zhromaždením biskupov, nie je priestorom na diskusiu o kňazskom celibáte - o téme, ktorá je pre moderný svet „neznesiteľná“, pretože „niektorí ľudia zo Západu už nemôžu tento škandál kríža tolerovať.“ Táto téma je jednou z mnohých, o ktorých diskutovali prefekt Kongregácie pre Božský kult a disciplínu sviatostí s Edwardom Pentinom, dopisovateľom časopisu National Catholic Register v exkluzívnom interview z 13. septembra, do ktorého boli zahrnuté aj otázky ohľadom dôvodov napísania najnovšej knihy s názvom „Deň sa už schýlil“.

Zaoberá sa súčasnou krízou v Cirkvi a spoločnosti a je presvedčený, že je poháňaná predovšetkým ateizmom a nie postavením Boha do centra našich životov, ako aj prevládajúcim želaním predkladať „osobný názor ako pravdu“. Varuje, že tí, ktorí ohlasujú „revolúcie a radikálne zmeny“, „sú falošní proroci, ktorí nehládajú dobro stáda“. Guinejský kardinál tiež vysvetľuje, prečo je milosťou Afriky zostať „Božím dieťaťom“, diskutuje o pozitívnych a negatívnych účinkoch liturgickej reformy a hovorí, že „démon“, ktorý chce našu „duchovnú smrť“, spôsobuje, že niektorí zakazujú omšu v Mimoriadnej forme Rímskeho rítu. „Ako by sme neboli prekvapení a hlboko šokovaní, keď to, čo bolo ešte včera pravidlom, je dnes zakázané?“ pýta sa a nalieha na „odklon od dialektických opozícií“.

Čo je hlavným problémom, ktorý chcete vo svojej knihe čitateľom tlmočiť?

Nepochopíte túto knihu zle. Nerozvíjam v nej osobný doktorát ani akademický výskum. Táto kniha je výkrikom môjho srdca ako kňaza a pastiera.

Tolko trpím tým, že vidím, ako sa Cirkev rozpadla vo veľkom zmätku. Tolko trpím tým, že vidím ignorovanie evanjeliovej a katolíckej náuky, Eucharistia je ignorovaná alebo zneuctená. Tolko trpím tým, že vidím kňazov opustených, ustráchaných a vidím takých, ktorých viera sa stala vlašnou.

Upadanie viery v skutočnú prítomnosť Ježiša v Eucharistii je centrom súčasnej krízy Cirkvi a to najmä úpadku na Západe. My biskupi, kňazi a laickí veriaci sme zodpovední za krízu viery, krízu Cirkvi, krízu kňazstva a odkresťančenie Západu. Georges Bernanos pred vojnou napísal: „Neustále opakujeme so slzami bezmocnosti, lenivosti alebo pýchy, že svet sa odkresťančuje. Svet však neprijal Krista – non pro mundo rogo – my sme ho prijali miesto neho; to z našich srdiec sa Boh vytratil; sme to my, nešťastníci, ktorí odkresťančujeme samých seba!“ (Nous Autres, Français,, We French “ - v Scandale de la Vérité,, „ Scandal of Truth “, Points / Seuil, 1984).

Chcel som otvoriť svoje srdce a zdieľať to, čím som si istý: hlboká kríza, ktorú Cirkev prežíva vo svete a najmä na Západe, je ovocím zabudnutia na Boha. Ak našou prvou starosťou nie je Boh, všetko ostatné sa zrúti. Na počiatku všetkých kríz: antropologických, politických, sociálnych, kultúrnych, geopolitických, sa zabúda na Božie prvenstvo. Ako povedal pápež Benedikt XVI. pri stretnutí so svetom kultúry v Collège des Bernardins 12. septembra 2008: „*Quaerere Deum* – hľadanie Boha – upriamenosť na podstatnú realitu, realitu Boha, je centrálnou bázou, na ktorej je postavená všetka civilizácia a kultúra. To, čo založilo európsku kultúru – hľadanie Boha a ochota nechať sa ním nájsť, aby sme ho počúvali – stále zostáva základom každej skutočnej kultúry a nevyhnutnou podmienkou pre prežitie ľudstva. Pre človeka je odmietnutie alebo úplná ľahostajnosť voči Bohu fatálna“

Pokúsil som sa v tejto knihe ukázať, že spoločným základom všetkých súčasných kríz je tento tekutý ateizmus, ktorý bez tohto, aby popieral Boha, jednoducho žije prakticky akoby neexistoval.

V závere svojej knihy hovorím o tomto jede, ktorého sme všetci obeťami: tekutý ateizmus. Infiltruje všetko, dokonca aj naše kázania ako duchovných. Spočíva v tom, že popri viere pripustíme aj radikálne pohanské a svetské spôsoby myslenia alebo života. A s týmto neprirodzeným spolunažívaním sme spokojný! To ukazuje, že naša viera sa stala tekutou a nekonzistentnou! Prvá reforma, ktorú treba uskutočniť, je v našich srdciach. Spočíva v tom, že už viac nebudeme uzatvárať spojenectvo s klamstvami. Viera je poklad, ktorý chceme brániť, ale aj sila, ktorá nám obranu umožňuje. Toto hnutie, ktoré pozostáva z „odloženia Boha nabok“, kedy sa z Boha stane sekundárna skutočnosť, sa dotklo srdiec kňazov a biskupov.

Boh už viac nie je stredobodom ich životov, myšlienok a citov. Život modlitby už viac nie je v centre. Som presvedčený, že kňazi musia vlastnými životmi zvestovať centralitu Boha. Cirkev, v ktorej kňaz už nenesie toto poslanstvo, je chorá Cirkev. Život kňaza musí svetu zvestovať: „vystačím si s len Bohom“, že modlitba, to znamená tento intímny a osobný vzťah, je srdcom jeho života. Toto je najhlbší zmysel kňazského celibátu.

Zabudnutie na Boha nachádza svoj prvý a najzávažnejší prejav v svetáckom spôsobe života kňazov. Oni sú prví, ktorí musia prinášať dobrú zvesť. Ak to ich osobný život neodzrkadľuje, praktický ateizmus sa rozšíri do celej Cirkvi a spoločnosti.

Verím, že sme v zlomovom období v dejinách Cirkvi. Áno, Cirkev potrebuje dôkladnú a radikálnu reformu, ktorá musí začať reformou spôsobu bytia a spôsobu života kňazov. Cirkev je sama v sebe svätá. No svojimi hriechmi a svetskými starosťami bránime tejto svätosti zažiarieť. Je čas upustiť od všetkých týchto bremien a nakoniec nechať Cirkev, aby sa zjavila, taká, ako ju utvoril Boh. Všeobecne je rozšírený názor, že história Cirkvi je poznačená štrukturálnymi reformami. Som si istý, že históriu menia svätí. Štruktúry potom

nasledujú a zachovávajú iba činnosť svätých.

Pojem nádeje je základným prvkom práce, ktorú robíte, napriek ponurému názvu knihy a alarmujúcim pozorovaniam o stave našej západnej civilizácie. Stále vidíte dôvody nádeje v našom svete?

Názov je temný, ale je realistický. Naozaj vidíme, ako sa rozpadá celá západná civilizácia. V roku 1978 vydal filozof John Senior knihu *Smrť kresťanskej kultúry*. Rovnako ako Rimania v štvrtom storočí, aj my vidíme, ako barbari získavajú moc. Tentoraz však barbari neprichádzajú zvonku, aby zaútočili na mestá. Barbari sú vo vnútri. Sú to jednotlivci, ktorí odmietajú svoju ľudskú prirodzenosť, ktorí sa hanbia za to, že sú obmedzenými bytosťami, ktorí si o sebe namýšľajú, že sú demiurgami bez otcov a bez dedičstva. To je skutočné barbarstvo. Naopak, civilizovaný človek je hrdý a šťastný, že je dedičom.

Presvedčili sme našich súčasníkov, že na to, aby sme boli slobodní, nesmieme byť od nikoho závislí. Toto je tragická chyba. Obyvatelia Západu sú presvedčení, že prijímanie niečoho je v rozpore s dôstojnosťou osoby. Civilizovaný človek je však v zásade dedičom; dostane históriu, náboženstvo, jazyk, kultúru, meno, rodinu.

Odmietnutie zapojiť sa do siete závislosti, dedičstva a synovstva nás odsudzuje k tomu, aby sme vstúpili do rivality holej džungle neobmedzenej ekonomiky. Pretože, kto sa odmieta považovať za dediča, odsudzuje sa do pekla liberálnej globalizácie, kde zápasia individuálne záujmy regulované jediným zákonom – zákonom zisku za akúkoľvek cenu.

Názov mojej knihy však obsahuje aj svetlo nádeje, pretože je prevzatý zo žiadosti učeníkov z Emauz v Lukášovom evanjeliu: „Zostaň s nami, lebo sa zvečerieva a deň sa už schýlil“ (Lk 24,29). Vieme, že Ježiš sa nakoniec prejaví. Naším prvým dôvodom nádeje je preto samotný Boh. Nikdy nás neopustí! Pevne veríme v jeho prísľub. Pekelné brány svätú katolícku Cirkev nikdy nepremôžu. Navždy zostane archou spásy. Pre toho, kto hľadá pravdu s čistým srdcom, bude vždy dostatok svetla.

Dokonca aj keď sa zdá, že všetko bude zničené, vidíme, ako sa vynárajú žiariace semienka potrebného znovuzrodenia. Chcel by som spomenúť skrytých svätých, ktorí nesú Cirkev, najmä verných rehoľníkov, ktorí každý deň kladú Boha do stredu svojho života. Kláštory sú ostrovmi nádeje. Zdá sa, že životaschopnosť Cirkvi tam našla útočisko, akoby boli oázami uprostred púšte – no tiež katolícke rodiny, ktoré skutočne žijú Evanjelium, zatiaľ čo svet nimi pohrda. Kresťanskí rodičia sú skrytými hrdinami našej doby, mučeníkmi nášho storočia.

Nakoniec chcem vzdať hold mnohým verným a anonymným kňazom, ktorí urobili oltárnu obeť centrom a zmyslom svojho života. Tým, že denno-denne prinášajú Najsvätejšiu obeť sv. omše s úctou a láskou, podopierajú, bez toho aby o tom vedeli, Cirkev.

Ako táto kniha dopĺňa vaše predchádzajúce dva zväzky: *Boh alebo Nič* a *Sila ticha*? Čo k nim dvom dodáva?

V knihe *Boh alebo nič* som sa chcel poďakovať Bohu za Boží zásah do môjho života. Touto knihou by som rád uspel v umiestnení Boha do centra našich životov, do centra našich myšlienok, do centra našich činov, teda na jediné miesto, ktoré musí On zaujímať, aby naša kresťanská cesta mohla krúžiť okolo tejto Skaly, na ktorej každý človek stavia a buduje seba samého, kým nedosiahne „zrelosť muža, plnú mieru Kristovho veku.“ (porov. Ef ,13).

Kniha *Sila ticha* je ako duchovná dôvera. Nemôžeme sa stať Bohom; môžeme v ňom iba mlčky zotrvať.

Táto posledná kniha je syntézou. Snažím sa otvorene popísať súčasnú situáciu a opísať jej hlavné príčiny. Táto posledná kniha poukazuje na vážne ľudské a duchovné následky toho, keď človek opustí Boha. Zároveň však kniha *Deň sa už schýlil* silne potvrdzuje, že Boh neopúšťa človeka, aj keď sa človek skrýva za kríkmi vo svojej záhrade ako Adam. Boh ho ide hľadať a nájde ho, a preto je tu záblesk nádeje do budúcnosti.

V posledných rokoch Cirkev trpela mnohými kontroverziami, ktoré, podľa niektorých, spočívali v spochybňovaní morálnej náuky Cirkvi cirkevnými predstaviteľmi, napríklad v Amoris Laetitia (Radosť z lásky), v ignorovaní magistéria Jána Pavla II. (ktoré sám Pápežský inštitút Jána Pavla II. nedávno jednoznačne upravil), v snahe o podkopanie encykliky Humanae Vitae (Ľudský život) a v revízii trestu smrti, aby sme uviedli len niektoré z nich. Prečo sa to deje a mali by sa tým veriaci zaoberať?

Čelíme skutočnej kakofónii zo strany biskupov a kňazov. Každý chce uplatniť svoj osobný názor ako pravdu. Je tu však iba jedna pravda: Kristus a jeho učenie. Ako by sa mohla zmeniť náuka Cirkvi? Evanjelium sa nemení. Je stále rovnaké. Naša jednota nemôže byť založená na módných názoroch.

List Hebrejom hovorí: „Ježiš Kristus je ten istý včera i dnes a naveky! Nedajte sa zviest' všelijakými a cudzími náukami, lebo najlepšie je posilňovať srdce milosťou, a nie pokrmami, ktoré neosožili tým, čo z nich žili.“ (13, 8-9) – pretože „moje učenie“ hovorí Ježiš. „nie je moje, ale toho, ktorý ma poslal“ (Jn7,16). Sám Boh to často opakuje: „Svoju zmluvu neznesvätím a nezruším výroky svojich úst. Raz navždy som na svoju svätosť prisahal, nesklamem Dávida“ (Ž 89, 35-36).

Niektorí ľudia používajú Amoris Laetitia, aby odporovali veľkému učeniu Jána Pavla II. Mýlia sa. To, čo bolo pravdou včera, zostáva pravdou aj dnes. Musíme sa pevne držať toho, čo Benedikt XVI. nazval hermeneutika kontinuity. Jednota viery znamená jednotu Magistéria v priestore a čase. Ak je nám dané nové učenie, musí sa vždy interpretovať v súlade s tým predchádzajúcim.

Ak spôsobíme trhliny, zničíme jednotu Cirkvi. Tí, ktorí hlasno oznamujú revolúcie a radikálne zmeny, sú falošní proroci. Nehľadajú dobro stáda. Hľadajú mediálnu popularitu za cenu božskej pravdy. Nenechajme sa ohromiť. Iba pravda nás oslobodí. Musíme mať dôveru. Magistérium Cirkvi si nikdy nebude protirečiť.

Keď búrka zúri, musíte sa pripútať k tomu, čo je stabilné. Nenaháňajte sa po módných novinkách, ktoré môžu vyblednúť skôr, ako ich dokážeme pochopiť.

Do akej miery sa domnievate, ako tvrdia niektorí kritici, že pokoncilové liturgické reformy viedli k súčasnej kríze v Cirkvi, o ktorej hovoríte vo svojej knihe?

Myslím si, že v tejto veci nám žiari náuka Benedikta XVI.. Odvážil sa napísať nedávno, že kríza liturgie je jadrom krízy Cirkvi. Ak v liturgii viac nedávame Boha do centra, potom ho nedávame ani do centra Cirkvi. Pri slávení liturgie sa Cirkev vracia k svojmu zdroju. Všetok jej *raison d'être* (zmysel) spočíva v obrátení sa k Bohu, nasmerovaní všetkých očí na kríž. Ak nie, tak do stredu postaví Cirkev seba samú; Boh sa stane zbytočným. Som presvedčený, že strata orientácie tohto pohľadu zameraného na kríž je symbolickým koreňom krízy Cirkvi. Napriek tomu koncil (II. vatikánsky; pozn. red.) učí, že „liturgia je predovšetkým uctievaním božského majestátu.“ Urobili sme z nej oslavu človeka a oslavu sebastrednosti, priateľské zhromaždenie, ktoré povznáša samo seba. Preto nie je potrebné napádať koncil, ale ideológiu, ktorá

v rokoch, ktoré nasledovali po koncile, vtrhla do diecéz, farností, fár a seminárov.

Mysleli sme si, že posvätné sa stalo zastaranou hodnotou. Lenže, ono je absolútnou nevyhnutnosťou na našej ceste k Bohu. Rád by som citoval Romana Guardiniho: „Dôveruj v Boha; Jeho blízkosť a ochrana sa ti zdajú slabé a mdlé, pokiaľ to nevyváži osobné poznanie výlučnosti Božieho majestátu a jeho hrozivej svätosti“ (Rozjímanie pred sv. omšou, 1936).

V tomto zmysle boli trivializácia oltára, posvätného priestoru, ktorý ho obklopuje, duchovnými katastrofami. Ak už nie je oltár posvätným prahom, za ktorým prebýva Boh, ako môžeme nájsť radosť v pristupovaní k nemu? Svet, ktorý ignoruje posvätno, ~~je~~ je uniformný, plochý a smutný. Plienením liturgie sme rozčarovali svet a duše doviedli k jednotvárnemu smútku.

Ktoré aspekty liturgickej reformy mali, podľa vášho názoru, na veriacich pozitívny alebo negatívny vplyv?

Je dôležité zdôrazniť zásadný prínos, ktorý ponúka väčšia škála biblických textov na meditáciu. Podobne bolo potrebné zaviesť v rozumnej miere ľudový jazyk.

Predovšetkým si však myslím, že záujem o hlbokú a teologickú účasť veriacich je hlavným a najdôležitejším učením koncilu. Bohužiaľ, táto však bola zneužitá na agitáciu a aktivizmus. Ignorovalo sa, že aktívna účasť ľudí nespočíva v zadeľovaní úloh a funkcií, ale skôr vo vovádzaní veriacich do hlbín veľkonočného tajomstva, aby tak mohli prijať smrť a vzkriesenie spolu s Ježišom prostredníctvom autentickejšieho a žiarivejšieho kresťanského života založeného na evanjeliových hodnotách.

Odmietnuť považovať liturgiu za „dielo Božie“ (opus Dei), predstavuje riziko jej zmeny na dielo čisto ľudské. Potom si obľúbime vymýšľanie, tvorivosť, znásobíme formuly, možnosti a predstavujeme si, že keď sa veľa rozprávame a znásobíme formuly a možnosti, budeme lepšie vypočutí (porov. Mt 6,7).

Som presvedčený, že *Sacrosanctum Concilium* je dôležitým textom na hlboké a mystické porozumenie liturgii. Museli sme sa dostať z určitého rubricizmu. Nanešťastie ho nahradila zlá kreativita, ktorá premieňa božské dielo na ľudskú realitu. Súčasná technicistická mentalita by chcela zredukovať liturgiu na čisto efektívne pedagogické dielo. Preto sa usilujeme o to, aby boli obrady príjemné, príťažlivé a priateľské. Liturgia však nemá pedagogickú hodnotu, iba ak je úplne zameraná na oslavu Boha, na Božský kult a posvätenie ľudí.

Aktívna účasť znamená v tejto perspektíve nájsť v nás ono posvätné omámenie, radostný strach, ktorý nás tvárou-tvár Božského majestátu umlčí. Musíme odmietnuť pokušenie zostať v pozemskom, aby sme vystúpili k Božskému.

V tomto zmysle je poľutovaniahodné, že svätyne našich kostolov nie sú miestom vyhradeným pre bohoslužbu, že do ich vstupujeme v nedôstojnom odeve, že onen prechod od pozemského k božskému nie je vyznačený architektonickou hranicou. Podobne, ak je Kristus prítomný vo svojom slove, keď sa ono číta, ako učí koncil, tak je nešťastné, že lektori nemajú vhodný odev, ktorý ukazuje, že nehovoria ľudskými slovami, ale božským slovom.

Nakoniec, ak je liturgia dielom Krista, nie je potrebné, aby ju celebrant uvádzal vlastnými komentármi. Nie je to množstvo formúl a možností, ako aj neustála zmena modlitieb a nadmiera liturgickej tvorivosti, ktoré

tešia Boha, ale je to *metanoia*, radikálna zmena našich životov a správania, ktoré boli vážne poškvrnené hriechom a vyznačujú sa tekutým ateizmom.

Musíme pamätať na to, že keď misál oprávňuje ku konaniu, toto sa nemôže stať profánnym a ľudským prejavom, a už vôbec nie komentárom k aktuálnym udalostiam alebo svetským pozdravom prítomných; ale krátkym povzbudením vstúpiť do tajomstva.

V liturgických úkonoch nemá profánnosť svoje miesto. Bolo by vážnou chybou myslieť si, že veľkolepé svetské prvky povzbudia účasť veriacich. Tieto prvky môžu podporovať iba čisto ľudskú účasť, no nie účasť na Kristovom posvätnom a spasiteľskom konaní.

Krásnu ilustráciu tohto môžeme vidieť v predpisoch koncilu. Zatiaľ čo konštitúcia (o posvätnnej liturgii) opakovane odporúča vedomú a aktívnu účasť a dokonca aj celkové poznanie obradov, odporúča zároveň jedným dychom aj latinský jazyk, predpisujúc, že „veriaci majú byť schopní hovoriť alebo spievať spolu latinsky tie časti omšového ordinária, ktoré sa ich týkajú.“

Vskutku, poznanie obradov nie je len záležitosťou ľudského rozumu, ktorý by mal všetko pochopiť, všetko zvládnuť, riadiť všetko. Poznanie posvätných obradov predpokladá skutočnú účasť na tom, čo vyjadruje tajomstvo. Toto poznanie je *sensus fidei*, ktorý koná živá viera skrze symbol a ktorý pozná skôr skrze zjednotenie sa ako skrze pojem.

Kristovo utrpenie je tiež liturgiou; iba pohľad viery môže objaviť dielo vykúpenia uskutočnené z lásky. Jedinou skutočnosťou, ktorú ľudský rozum vidí, je zlyhanie v smrti a hrôza kríža. Vstup aktívnou účasťou znamená, že rovnako ako učeníci z Emauz aj my sa necháme dotknúť pri lámaní chleba, aby sme pochopili Písmo.

Ako nám prednedávnym pripomenul pápež František, kňaz sa nemusí prejavovať ako „showmaster“ (alebo usporiadateľ show), aby získal obdiv zhromaždenia. Naopak, musí sa podieľať na Kristovom konaní, vstúpiť do neho, stať sa jeho nástrojom. Preto nemusí neustále hovoriť a čeliť zhromaždeniu, ale skôr má konať „v osobe Krista“ a v snúbeneckom dialógu pripájať veriacich do tejto účasti.

Prečo si myslíte, že tradičná liturgia/mimoriadna forma priťahuje stále viac mladých ľudí?

Ja si to nemyslím. Ja to vidím; som toho svedkom. A mladí ľudia sa mi zverili s ich absolútnym uprednostnením mimoriadnej formy, ktorú vnímajú ako vychovávajúcu k centralizácii Boha a naliehajúcu na centralizáciu Boha, na ticho a na zmysel pre posvätno a božskú transcendenciu. Ale predovšetkým, ako môžeme pochopiť, ako nebyť prekvapení a hlboko šokovaní, že to, čo bolo pravidlom včera, je dnes zakázané? Nie je pravda, že zákaz alebo podozrievavosť voči mimoriadnej forme môže inšpirovať iba démon, ktorý túži po našom udusení a duchovnej smrti? Keď sa mimoriadna forma slávi v duchu II. vatikánskeho koncilu, odhaľuje svoje plné bohatstvo: ako môžeme byť prekvapení, že liturgia, ktorej sa zúčastňovali tolčí svätí naďalej priťahuje mladé duše smädné po Bohu?

Rovnako, ako Benedikt XVI. aj ja dúfam, že obidve formy rímskeho rítu sa budú vzájomne obohacovať. To znamená vylúčenie hermeneutiky zlomu. Obidve formy sa týkajú tej istej viery a tej istej teológie. Byť v protiklade s nimi by bolo veľkou ekleziologickou chybou. Znamenalo by to ničenie Cirkvi tým, že ju

odtrhneme od jej Tradície a presvedčíme ju, že to, čo Cirkev v minulosti považovala za sväté, je teraz nesprávne a neprijateľné. Aký podvod a urážka všetkých svätých, ktorí žili pred nami! Aká vízia Cirkvi!

Musíme sa vzdialiť od dialektických opozícií. Koncil si neželal zrušiť liturgické formy zdedené z Tradície, naopak, chcel, aby sa do nich lepšie vstúpilo a hlbšie sa na nich zúčastňovalo.

Koncilová konštitúcia stanovuje, že „nové formy majú organicky vyrastať z už existujúcich foriem“. Bolo by preto nesprávne stavať koncil proti tradícii Cirkvi. V tomto zmysle je potrebné, aby tí, ktorí slávia mimoriadnu formu, konali bez ducha opozície, a teda v duchu Sacrosanctum Concilium. Potrebujeme mimoriadnu formu, aby sme vedeli, v akom duchu máme sláviť riadnu formu. A naopak, slávenie mimoriadnej formy bez toho, aby sa brali do úvahy prvky zo Sacrosanctum Concilium, by mohlo viesť k úžieniu tejto formy na neživý a zbytočný archeologický pozostatok. Bolo by tiež vhodné zahrnúť do prílohy budúceho vydania misálu Úkon kajúcnosti a Obetovanie z mimoriadnej formy, aby sa zdôraznilo, že tieto dve liturgické formy sa navzájom nepretržite a bez rozporu osvetľujú. Ak budeme žiť v tomto duchu, potom liturgia prestane byť miestom súperenia a kritiky a nakoniec nás uvedie do veľkej nebeskej liturgie.

Liturgie v mnohých častiach Afriky sú často dlhé, vyznačujú sa aj voľnými spevmi piesní, tanca a potlesku - čo by niektorí mohli označiť za zneužívanie najdôstojnejšej, hlbkej a premodlenej liturgie. Hoci, ortodoxia na kontinente žije a darí sa jej dobre. Ako by ste to vysvetlili?

V Afrike veriaci putujú niekedy celé hodiny, aby mohli ísť na omšu. Sú hladní po Evanjeliu a po Eucharistii. Kráčajú míle ďaleko a prichádzajú na omšu, aby zostali dlho s Bohom, aby počúvali jeho slovo, aby boli živí jeho prítomnosťou. Dávajú Bohu svoj čas, svoj život, svoju únavu a svoju chudobu. Dávajú Bohu všetko, čo sú a všetko, čo majú. A ich radosťou je dať všetko. Ich radosť sa niekedy prejavuje príliš navonok a preto sa Afričania sa musia učiť uzobrať tichu. Musia zakázať potlesk a krik, ktoré nemajú nič spoločné s Božím tajomstvom; musia eliminovať reč, folklór, nadmieru slov, ktoré bránia stretnutiu s Bohom. Boh prebýva v tichu, vo vnútri človeka; ľudské srdce je Božím chrámom – na druhej strane viem, že Afričania vedia padnúť na kolená a dôverne komunikovať s rešpektom a úctou.

Myslím si, že Afričania majú hlboký zmysel pre posvätno. Nehanbíme sa uctievať Boha, hlásať svoju závislosť na ňom. Afričania sú predovšetkým radi, že sa môžu nechať učiť viere bez toho, aby proti nej bojovali alebo ju spochybňovali. Som presvedčený, že africká milosť je milosťou poznania samého seba a milosťou zostať Božím dieťaťom. V tejto knihe zdôrazňujem, že v centre moderného západného myslenia je odmietnutie tohto, čo znamená byť dieťaťom, odmietnutie byť otcom, čo je v podstate odmietnutím Boha. V hĺbinách západného srdca spoznávam hlbokú vzburu proti Božiemu stvoriteľskému otcovstvu. Prijímame od neho pohlavie ako muži a ženy. Toto sa však stalo pre moderné mysle neznesiteľným.

Rodová ideológia je luciferským odmietnutím, ktoré nechce prijať od Boha mužské či ženské pohlavie. To Západ odmieta prijať; akceptuje iba to, čo sám vytvorí. Transhumanizmus je konečným stelesnením tohto hnutia. Dokonca aj ľudská prirodzenosť, pretože je darom od Boha, sa stáva pre západného človeka neznesiteľnou. Táto vzburá je v podstate duchovnou. Je to Satanova vzburá proti daru milosti. V podstate som presvedčený, že človek Západu odmieta byť zachránený len skrze čistou milosť. Odmieta prijať spasenie, pretože si ho chce vybudovať sám. „Západné hodnoty“ propagované OSN sú postavené na odmietnutí Boha a prirovnal by som ich k hodnotám bohatého mladíka v evanjeliu. Boh zhliadol na Západ a miloval ho,

pretože robil veľké veci. Pozval Západ, aby šiel ďalej, ale Západ sa odvrátil a uprednostnil bohatstvo, ktoré vlastní iba on sám. Afričania vedia, že sú chudobní a malí pred Bohom. Sú hrdí na klačanie, šťastní, že sú závislí na Všemohúcom Stvoriteľovi a Otcovi.

Cirkev v Afrike je známa svojim zmyslom pre spoločenstvo, zdieľanie, transcendenciu a rešpektovanie Magistéria. Ako je možné tieto sily využiť čo najlepšie, aby ukázali univerzálnej Cirkvi cestu vpred, najmä v tých častiach, v ktorých sa zakorenili sekularizmus a nihilizmus?

Západ bol príčinou krízy. Je na ňom, aby použil protilátky. Aby sme to dosiahli, musíme vychádzať zo skúseností kláštorov. Sú to miesta, kde je Boh jednoducho a konkrétne v centre života. Boh je životom ľudského života. Bez Boha sa človek podobá obrovskej a majestátnej rieke, ktorá sa odrezala od svojho zdroja. Skôr alebo neskôr táto rieka vyschne a natrvalo zanikne.

Musíme vytvoriť miesta, kde môžu prekvitať čnosti. Je čas znovu získať odvahu k nekonformizmu. Kresťania musia mať silu tvoriť oázy, kde možno dýchať vzduch, kde je jednoducho možné žiť kresťanský život.

Vyzývam kresťanov, aby otvorili oázy nezištnosti v púšti prevládajúceho profitovania. Áno, nemôžete byť sami v púšti spoločnosti bez Boha. Kresťan, ktorý zostane sám, je v nebezpečenstve. Nakoniec ho prehltnú žraloky obchodnej spoločnosti.

Kresťania musia čerpať v komunitách, ktoré sú okolo ich chrámov. Musia znovu objaviť zásadný význam intenzívneho, nepretržitého a vytrvalého života modlitby. Muž, ktorý sa nemodlí, vyzerá ako vážne chorý človek, ktorý trpí úplným ochrnutím rúk, nôh a stratil používanie reči, sluchu a zraku. ... Tento muž je odrezaný od všetkých základných vzťahov. Je to mŕtvy muž. Obnoviť náš vzťah s Bohom znamená dýchať, žiť naplno.

Musíme vytvoriť miesta, kde môže naše srdce a naša myseľ dýchať, kde sa duša môže veľmi konkrétnym spôsobom obrátiť k Bohu. Naše spoločenstvá musia postaviť Boha do centra našich životov, našich liturgii a našich chrámov.

V lavíne lží je potrebné nájsť miesta, kde je pravda nielen vysvetľovaná, ale aj zakúšaná. Je to jednoducho otázka prežívania evanjelia! Neuvažovať o tom ako o utópii, ale konkrétnym spôsobom to aj zakúšať.

Zdá sa, že v mnohých krajinách strata ľudovej zbožnosti urýchlila proces odkresťančenia, najmä medzi pracujúcimi triedami. Ako si vysvetľujete túto stratu zbožnosti?

V tejto knihe poukazujem na to, že sme snívali o „čistom“ a intelektuálnom kresťanstve. Odmietli sme dovoliť, aby sa Boh vtelil do našich životov. Najchudobnejší sú prvými obeťami. Som presvedčený, že falošná teologická opozícia medzi vierou a zbožnosťou je príčinou tejto chyby. Prvým prejavom viery je nábožná adorácia. Opoprhli sme a vysmiali sa z ruženca, pútí, modlitby na kolenách, úcty k svätým, pôstu, ako by išlo o nejaké polo-pohanské praktiky. Dnes postenie, v čase Veľkého pôstu, ktorý predstavuje štyridsaťdňovú zdržanlivosť a odpieranie si jedla, predstavuje pre mnohých len rituálnu praktiku. Praktizovanie pôstu je úplne opustené. Stále však existuje pôst kvôli zdraviu, teda pre blaho nášho tela. Bez konkrétnych náboženských postojov by sa naša viera mohla stať iluzórnym snívaním.

Prečo Panamazonská synoda zaujíma mnohých ľudí, vrátane niektorých uznávaných kardinálov? Máte obavy ohľadom stretnutia, ktoré sa bude konať 6. - 27. októbra?

Počul som, že niektorí ľudia si chcú urobiť z tejto synody laboratórium pre univerzálnu Cirkev; iní povedali, že po tejto synode nebude nič také ako predtým. Ak je to pravda, tento prístup je nečestný a zavádzajúci. Táto synoda má špecifický a lokálny cieľ: evanjelizáciu Amazónie.

Obávam sa, že niektorí obyvatelia Západu si vyhradia toto zhromaždenie k tomu, aby posunuli vpred svoje projekty. Mám na mysli najmä svätenie ženatých mužov, ustanovenie žien do posvätných rádov či udelenie jurisdikcie laikom. Tieto body sa týkajú štruktúry univerzálnej Cirkvi. Nemožno o nich diskutovať v konkrétnej a lokálnej synode. Dôležitosť týchto otázok si vyžaduje serióznu a vedomú účasť všetkých biskupov sveta. Na túto synodu je však pozvaných len veľmi málo z nich. Využitie konkrétnej synody na presadenie týchto ideologických projektov by znamenalo nevhodnú manipuláciu, nečestné klamstvo, urážku Boha, ktorý vedie svoju Cirkev a zdieľa s ňou svoj plán spásy.

Okrem toho, som šokovaný a pobúrený tým, že duchovné utrpenie chudobných v Amazónii sa používa ako zámienka na podporu projektov, ktoré sú typické pre buržoázne a svetské kresťanstvo.

Ja osobne pochádzam z mladej cirkvi. Vedel som, že misionári idú z dediny do dediny, aby podporovali katechéty. Prežil som evanjelizáciu na svojom vlastnom tele. Viem, že mladá Cirkev nepotrebuje ženatých kňazov. Naopak. Potrebuje kňazov, ktorí jej budú svedčiť o živom kríži. Miesto kňaza je na kríži. Keď slávi omšu, je pri prameni celého svojho života, to znamená na kríži.

Celibát je jedným z konkrétnych spôsobov, ako môžeme prežívať toto tajomstvo kríža v našich životoch. Celibát vpíše kríž do nášho tela. Preto je celibát pre moderný svet neúnosný. Kňazský celibát je škandálom pre moderných, pretože kríž „je hlúposťou pre tých, ktorí zahynú“ (1 Kor 1,18). Niektorí ľudia zo Západu už nemôžu tento škandál kríža tolerovať. Myslím si, že sa im stal neznesiteľnou výčitkou. Nenávidia kňazstvo a celibát.

Som presvedčený, že biskupi, kňazi a veriaci všade na svete musia povstať, aby vyjadrili svoju lásku ku krížu, kňazstvu a celibátu. Tieto útoky proti kňazstvu pochádzajú od najbohatších. Niektorí ľudia si myslia, že sú všemocní, pretože financujú chudobnejšie cirkvi. Nesmieme sa však nechať zastrašiť ich mocou a peniazmi.

Človek na kolenách je omnoho silnejší ako svet. Je nedobytnou baštou proti ateizmu a šílenstvu ľudí. Pred človekom na kolenách sa otriasa pýcha Satana. Všetci, ktorí ste v očiach ľudí bez moci a vplyvu, no ktorí viete, ako zostať na kolenách pred Bohom, vy sa nemusíte báť tých, ktorí vás chcú zastrašiť. Musíme vybudovať hradbu modlitieb a obetí, aby nič nepoškodilo krásu katolíckeho kňazstva. Som presvedčený, že pápež František nikdy nedovolí také zničenie kňazstva. Po svojom návrate zo Svetového dňa mládeže v Paname 27. januára 2019 povedal novinárom a citoval pápeža Pavla VI.: „Radšej by som dal svoj život, než zmeniť zákon o celibáte.“ Dodal: „V tejto ťažkej chvíli je to odvážnejšie tvrdenie, ako vtedy v rokoch 1968/70. ... Osobne si myslím, že celibát je dar pre Cirkev. Po druhé, nesúhlasím s povolením dobrovoľného celibátu, nie.“

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/kardinal-sarah-katolicka-cirkev-stratila-svoj-cit-pre-posvatno/>